

Република Северна Македонија
Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и
сериозни инциденти

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТА НА КОМИТЕТ ЗА ИСТРАГА НА
ВОЗДУХОПЛОВНИ НЕСРЕЌИ И СЕРИОЗНИ
ИНЦИДЕНТИ ЗА 2021 ГОДИНА

Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти е независно истражно тело за спроведување на техничко истражување на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти, согласно член 5 од Законот за воздухопловство, формиран е од Владата на Република Северна Македонија, со Одлука бр. 41-806/1 од 03.04. 2012 година.

За непречено извршување на задачите, Комитетот треба да биде организациски, функционално и финансиски независен од Министерството за транспорт и врски, Агенцијата за цивилно воздухопловство и од субјектите на воздухопловната индустрија чии интереси можат да бидат во конфликт со неговите задачи и овластувања.

Основна задача на Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти во 2021 година беше истражувањето и анализирањето на воздухопловните несреќи и сериозните инциденти, со основна цел да се утврдат релевантните факти и околностите под кои се случиле и да предложи безбедносни препораки за нивно евентуално идно случување, како и следење и анализирање на несреќи од земјите со кои имаме развиено добра стручна соработка.

Комитетот за истраги на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти на Република Северна Македонија потпиша Меморандум за соработка со колегите од Република Косово во втората половина на 2021 г. Професионалниот однос и соработка се на завидно ниво на обострано задоволство.

Како следна значајна активност во 2021 година е потпишувањето на Меморандум за разбирање со Агенцијата за истражување на несреќи во воздушниот, поморскиот и железничкиот сообраќај на Република Хрватска со кои имаме развиено исклучително добри односи и соработка.

Комитетот реализира многу значајна средба и со Службата за истраги на воздухопловни, поморски и железнички несреќи и инциденти на Република Словенија, каде беа разменети значајни искуства во истрагите и секојдневното работење. На таа средба беше дефиниран и Меморандумот за разбирање помеѓу двете тела, а потпишувањето на истиот е договорено да се изврши во првата половина на оваа година во Република Северна Македонија.

Остварена е и средба со колегите од соседна Бугарија каде е разговарано и усогласени се деталите за потпишување на Меморандум за соработка во тековната 2022 година. Во текот на средбата се споделени меѓусебни искуства и дефинирани се насоки за понатамошна соработка.

Во 2021 година освен неколку помали инциденти кои се случија со параглајдери, имаше и една параглајдерска несреќа. Сите беа во реонот на Крушево и предизвикани од странски државјани. Во делот на генералната авијација во текот на изминатата година немаше сериозни инциденти или несреќи.

Истрагата за параглајдерската несреќа е спроведена и извештајот е подготвен од Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти (КИНСИВ) согласно Законот за воздухопловство (“Службен весник на Република Македонија” број 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 220/19), Уредбата за принципите по кои се води истражувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани на цивилни и државни воздухоплови како и начинот на нивното пријавување (Службен весник бр.135/2010), Регулативата (ЕУ) бр. 996/2010 на Европскиот парламент и на Советот за истрага и спречување на несреќи и инциденти во цивилното воздухопловство, и врз основа на Анекс 13 на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (ИКАО).

Податоци за настанот:

Датум и час на несреќата:	10 јуни 2021 година, во 11:35 часот
Тип на воздухоплов:	параглајдер
Производител/модел:	Ozone Swift 5
Место на несреќата:	околина на с.Трновци (Могила)
Сопственик на воздухопловот:	пилотот кој управувал
Вид на лет:	приватен
Лица во воздухопловот:	1

Причина за несреќата е погрешна процена во приодот при слетување, при што пилот доаѓа во ситуација каде што слетува со грбен ветер при што поради големата брзина неможе да слета на нозе па слетува на долниот дел на седиштето при што се здобива со повреди на рбетот.

Во несреќата нема фатално настрадани.

Истрагата на параглајдерската несреќа Комитетот ја спроведуваше според одредбите на Анекс 13, на Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство - Истрага на несреќи и инциденти на воздухоплови, на ИКАО, Законот за воздухопловство и Уредбата за принципите по кои се води истражувањето на воздухопловните несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани на цивилни и државни воздухоплови како и начинот на нивното пријавување (Сл.весник на Р.М. бр.137 од 14.10.2010 година).

Покрај секојдневните тековни задачи, во 2021 година Комитетот спроведуваше континуирани вежбовни активности на терен. Се вршеа кондициони маршеви, како и

запознавање на терените на кои почесто се случуваат инциденти со параглајдери, но и реони кои би биле потешки за вршење истраги за подобро запознавање и планирање.

Од останатите работни активности изработени се:

- Дополна на процедури во Оперативениот Прирачник согласно барањата на ИКАО,
- Дополна на процедури и планови согласно Универзалната програма за ревизија на безбедноста на ИКАО (онлајн рамка за континуирано следење на земјите членки на ИКАО.)

Комитетот работеше на изработка на документи, согласно зададените стандарди на ИКАО, кој се основа во понатамошното работење на Комитетот.

Доработен е оперативниот прирачник со нови процедури во кој се регулирани сите обврски и начини на дејствување на комитетот за истраги на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти. Овој документ е од суштинско значење на работењето, како би можело пред се да се одговори на зададените критериуми и стандарди од страна на ИКАО. Дополна и промена на одредени процедури се континуиран процес за подобрување на ефикасноста во извршувањето на секојдневните задачи, како и на спроведувањето и анализата на истрагите.

Покрај наведените извршени задачи, Комитетот ги спроведе и следните активности:

- Спроведување на посебни методи за спречување на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти, проучувајќи ги природата на настаните, човечкиот фактор и меѓучовечките односи во субјектите на воздухопловната индустрија на Република Северна Македонија, како и анализирање на работните услови за работа и управувањето, одржувањето и сервисирањето на воздухопловната техника од страна на истите тие воздухопловни субјекти.
- Континуирано следење на безбедноста на цивилното воздухопловство преку статистички податоци за случените воздухопловни несреќи и сериозни инциденти, фактите, причините и околностите под кои се случиле, се со намера да се намали бројот на воздухопловните несреќи и сериозните инциденти (за 2022 година оваа активност особено ќе биде нагласена во Дирекцијата за заштита и спасување, во секторот за специјализирани услуги со воздухоплови и Воздухопловната федерација на Република Северна Македонија, за Секцијата за параглајдери).
- Комитетот учествуваше во меѓународната размена на информации од значење на безбедноста на цивилното воздухопловство, кои се складираани во базата на

податоци, кои се достапни за овластените органи на други земји и Европската Комисија.

Пандемија и насоки од Влада

Комитетот се функционира според препораките на Владата на Република Северна Македонија дадени во врска со пандемијата предизвикана од COVID-19 и ги спроведува во секојдневното работење. Сите финансиски активности на Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи беа сведени на минимум или ставени во мирување како мерка на штедење во делови каде не се загрозуваше нормалното работењето на Комитетот. Заради тоа голем дел од буџетот предвиден за набавка на специјална опрема (делумно реализиран во 2021), обуки за истраги на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти во најголемиот дел не се реализирани. Истите се планирани за 2022 година. Тие неискористени средства се пренаменети од страна на Владата на Република Северна Македонија заради поуспешно справување со предизвиците од пандемијата.

Комитет за истрага на воздухопловни
несреќи и сериозни инциденти
Претседател
Зоран А. Илиевски